

stand bliver mere alvorlig eftertænkst og Ministerens Betragtning bortrives fra, hvad der er hændet i det enkelte Tilfælde og hvem de enkelte Personer have været, ville vi ogsaa tilsidst faae ham til at gaae med. Om Staten eller Kommunen skal give Erstatning, kan maaskee blive et Stridspørgsmaal; jeg bliver ved Kommunen og Ministeren ved Staten, men jeg holder mig overbeviist om, at han inden faa Aaringers Forløb ogsaa kommer til Kommunen. Alt, hvad en lang Erfaring i Verden har givet og erkjendt, har jeg en dyb Agtelse for, og naar jeg seer, at man rundt omkring, hvor man har forsøgt at præge disse Grundsætninger ud i Livet, har fundet det rigtigt at give dem et stedligt Præg, saa antager jeg ogsaa, det er rigtigt, og at man tager feil, naar man prøver at gaae over i et andet Spor — det er i ethvert Tilfælde et Experiment. Der er fremdeles med Hensyn til Enkelthederne bemærket, at der i Forslaget burde staae: „hjemforlovede Krigsfolk“ istedetfor „ikke hjemforlovede Krigsfolk“. Nei, der kan kun staae: „ikke hjemforlovede Krigsfolk“, thi Statsmagten kan ikke svare for de hjemforlovede, men den bør svare for de ikke hjemforlovede Krigsfolk; altsaa kan der kun af Staten kræves Erstatning for den Skade, de ikke hjemforlovede Krigsfolk afstedkomme. Naar man henviser til Exemplet i Korsør, saa siger jeg: Korsør By maa først være den, der giver Erstatning til Børnbanen, og dernæst maa Byen kunne sagsøge den Mynbigthed, som har sendt i Hundreviis Folt til at vandre omkring i Landet uden Kommando. Havde jeg en Stilling og dobbelt op for hver Gang, jeg her i denne Sal har sagt: Ved den Maade, I bruge at hjemforlove Eders Mandsskab paa, uden at beholde det under Kommando indtil den Dag, hvor I kunne i Nærheden af Mandens Hjem slippe ham ud af Eders Hænder, bringe I unge Menneſter til at blive ulykkelige — da var jeg rig. Det er en Grundfeil, at man ikke, hvergang man skal have unge Borgere ind under militair Disciplin og militaire Love, i Nærheden af deres Hjem fastsætter et Sted, hvor det bliver dem klart, at de fra det Dieblif ere Soldater, og at man ikke, naar de gaae hjem, bringer dem til et Sted, hvor det klart og tydeligt ved en bestemt Dplæsning

bliver sagt til dem: Nu ere I Borgere. Denne blandede Tilværelse, som Mæſter af Hjemforlovede have, om hvilke man neppe veed, om de ere Borgere eller Soldater, det er en Grundfeil, og det kan komme til, at falde tungt over unge Menneſter. Hvad kunne ikke unge Mænd, glade og overmodige, hengive sig til paa Hjemveien, og hvilke haarde Straffe kunne de ikke paadrage sig? Men gaa den Vej, som denne Lov viser, prøv paa at sætte den igjennem, saa at Enhver, som er tilstede ved Dplob, veed: Du har en Borgerplicht at opfylde, idetmindste have dine Kommer det, saa kan man være rolig for, at vi snart komme til at staae over paa en anden Vej.

Jeg vilde med Fornøielse tjene det ærede Medlem, som opfordrede mig til at tage dette Lovforslag tilbage, men efterat de ærede Herrer have hørt, at den ærede Minister aldeles ingen Tilbøielighed har til at gjøre Noget af denne Art, vil jeg sætte det ærede Thing paa Prøve og lade det afgjøre, om det vil værne om den enkelte Mandes Sikkerhed for Eiendom eller ikke. Kaste De Lovforslaget bort, have De ganske vist derved ikke sagt, at De ikke ville værne derom; men De have sagt, at De for Diebliffet ville slyde et Middel dertil fra sig (Stemmer: Nei!). Jo, De have sagt, at De for Diebliffet ville det (Stemmer: Nei!). Jo, De have sagt det, som man kan sige det gennem en Botering. Men man kan sige, at man ikke vil have Lovforslaget i den Skikkelse, hvori det nu foreligger (Stemmer: Hør!). Ja, naar det ærede Medlem, som raaber Hør, vil sige, at han selv s. Ex. om otte Dage vil bringe et andet Forslag ind, der gaaer i samme Retning, skal jeg tage mit tilbage; eller er der et Medlem her tilstede, som stiller Opfordringen til mig i den Form, selv at ville bringe et Forslag ind, det være sig i Fællesskab med Andre eller som Enkelt, der har det samme Hovedformaal som mit, at ville sikke den personlige Eiendom imod Tumultuanter, skal jeg tage mit tilbage. De ærede Medlemmer, der have haft saamange Indvendinger imod Enkelthederne — jeg haaber, at de ikke alene staae paa det negative Gebeet; det er en farlig Ting i Lovgivningsværket at negere; det er det Positive, der